

Til: KUF-komiteén

Fra: Det nasjonale fakultetsmøtet for humaniora

Dato: 16.05.2017

Innspill til høring, Meld.St. 25 (2016-2017) Humaniora i Norge

Det nasjonale fakultetsmøtet for humaniora drøftet oppfølgingen av stortingsmeldingen om humaniora i sitt møte i Trondheim, 11.-12. mai, og ble enig om å gi følgende felles innspill til KUF-komiteén i forlengelsen av høringen 4. mai i år.

Humaniora må gis en tydelig plass i de store tverrfaglige forskningsatsingene

Stortingsmeldingen slår fast at humaniora har en vesentlig rolle å spille i løsningen av de store samfunnsutfordringene som klima og miljø, integrering og migrasjon og de store teknologiskiftene. Dette er helt i tråd med de innspill fakultetsmøtet gav i forbindelse med arbeidet med meldingen i mai i fjor, og slik vi bl.a. formulerte det i felleserklæringen «Humanioras samfunnsmandat – program for fornyelse» (vedtatt av Det nasjonale fakultetsmøtet for humaniora 30. januar 2015):

«I en tid preget av verdensomspennende sosiale, kulturelle og miljømessige endringer, aktualiseres spørsmål om identitet, vår felles hukommelse, mening, etikk og verdier - spørsmål som de humanistiske fagene er godt rustet til å arbeide med. Humaniora representerer en kompetanse som er svært relevant i et samfunn i endring, og gir oss større forståelse for de samfunnsendringene vi ser i dag og det som vil prege oss i framtida.»

Målet må være at flere humanister enn i dag inntar en aktiv samfunnsrolle, og at humanistisk kompetanse i større grad når ut til og blir virksom hos beslutningstakere. Derfor er det bra at meldingen så tydelig understøtter behovet for at humanistisk kunnskap brukes mer i de store satsingene i Forskningsrådet, og at dette skal skje på måter der humanioras rolle som selvstendig kunnskapsleverandør er tydelig.

Alle humaniorafakultetene har medarbeidere som engasjerer seg i vår tids samfunnsutfordringer, og mange har også prosjekter innen Forskningsrådets store programmer. Samtidig skal vi ikke undervurdere at det store flertallet av humanistiske forskere ikke er engasjert i prosjekter av det slaget meldingen tar til orde for.

For å få fart på de prosesser som skal til for å oppfylle intensjonene i meldingen på dette punktet, trenger vi at det i en overgangsperiode legges mer konkret til rette for humanioraledede prosjekter i prosjektporteføljene i de store programmene, og at Forskningsrådet samarbeider tett med humanioramiljøene i utformingen av dette.

Humaniora og kandidatproduksjon som resultatindikator

F.o.m. budsjettåret 2018 vil den resultatorienterte delen av finansieringen av høyskoler og universiteter bli utvidet med kandidatproduksjon også på lavere grad (tidl. kun for høyere grad og doktorgrad). Dette betyr samtidig at insentivet for studiepoengproduksjon blir nedjustert. Ettersom de humanistiske fakultetene har en større andel studenter som tas opp på årskurs/årsstudier sammenlignet med de andre utdanningsområdene, og som ikke utløser kandidatmidler, vil denne endringen slå negativt ut for humaniora. Det er verdt å minne om at det er mange gode grunner til at studentene velger å ta et årsstudium framfor en hel grad: Det handler bl.a. om etter- og videreutdanning for lærere da svært mange av våre årsstudier er relevant skolefag, men også for mange andre yrkesgrupper der eksempelvis språkkompetanse er etterspurt. Mange velger også årskurs som første fag og springbrett inn mot andre mer yrkesrettede utdanninger.

Årsstudiene gir med andre ord utdanningstilbudet ved humaniorafakultetene en fleksibilitet som er nødvendig for å møte etterspørselen på utdanningsmarkedet. Derfor er tilbudet av årsstudier også viktig som utdanningspolitisk virkemiddel. Men dette blir vi altså ikke premiert for, snarere tvert imot, i og med den vridningen som nå skjer med større vektlegging på kandidatproduksjon framfor studiepoengproduksjon.

Fakultetsmøtet mener derfor det er viktig at finansieringsmodellen fra KD finner en rimelig balanse mellom studiepoengproduksjon og kandidatproduksjon innenfor den resultatbaserte delen, slik at den nye finansieringsmodellen ikke skaper utilsiktede konsekvenser for utdanningstilbudet ved humaniorafakultetene.